

Szczytu ASEM EMM

20 kwietnia 2017r. w Delegaturze Unii Europejskiej odbyło się spotkanie radców handlowych państw członkowskich, któremu przewodniczył Szef Sekcji Handlowej Delegatury UE w Republice Korei – Paolo Caridi. W pierwszej części spotkania skupiono się na omówieniu ostatnich działań Delegatury w kwestii rozwiązywania nieporozumień pomiędzy UE a Republiką Korei w sprawach rynku pracy oraz handlu. W drugiej części spotkania omówione zostały przygotowania do szczytu ASEM EMM.

W pierwszej części spotkania poruszono następujące tematy:

1) Efekty rozmów przedstawicieli Delegatury UE z władzami koreańskimi w ramach spotkania Committee on Trade & Sustainable Development (CTSD), które odbyło się 24 marca:

główną kwestią omawianą w Brukseli był problem warunków pracy w Korei Południowej. Skupiono się na kwestiach związanych z dyskryminacją w zatrudnieniu oraz miejscu pracy, a także działalnością związków zawodowych. Niestety w żadnej ze spraw nie udało się osiągnąć znaczącego porozumienia,

podczas rozmów podkreślono także fakt, że Republika Korei nie ratyfikowała konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy,

w związku ze zbliżającymi się w Republice Korei wyborami prezydenckimi, zdecydowano, żeby nie naciskać na obecne władze w sprawach wprowadzenia zmian w kwestii warunków pracy. W maju, wraz z wyborem nowego prezydenta, zmieni się w Republice Korei Minister Pracy, dlatego zdecydowano o wstrzymaniu się z kolejnymi rozmowami do tego czasu.

2) Efekty rozmów w ramach negocjacji Customs Committee:

podczas rozmów poruszono kwestię zawartości mięsa rybiego w paście surimi. Republika Korei nalegała na złagodzenie restrykcji UE co do składu zawartości pasty, nie osiągnięto jednak porozumienia w tej sprawie,

w ramach negocjacji poruszono także problemy związane z interpretacją postanowień Umowy o wolnym handlu pomiędzy UE a Koreą Południową. Według UE, przepisy zawarte w FTA w wystarczający sposób definiują wymogi, które muszą być spełnione przez firmy chcące posiadać zatwierdzonego eksportera do Republiki Korei. Strona koreańska, natomiast, nalega na przedstawianie dodatkowych certyfikatów dla każdego z eksporterów. Szef Sekcji Handlowej Delegatury UE zauważył, że powodem powyższych nieporozumień mogą być różnice w prawie handlowym pomiędzy Republiką Korei a państwami UE,

podczas spotkań w ramach Custom Committee, strona koreańska odmówiła prowadzenia negocjacji na temat bezpośrednich wysyłek (*direct shipping*) oraz kwestii kraju pochodzenia produktu (*country of origin*).

3) Efekty rozmów na temat kwestii dostępu do rynku koreańskiego europejskich produktów kosmetycznych:

podczas rozmów poruszono temat przepisów prawnych dotyczących wymogu szczegółowego opisanie składu oraz receptury kosmetyków eksportowanych do Republiki Korei. Zaproponowane zostało wprowadzenie zmian w przepisach, które miałyby polegać na tym, że Koreańczycy wizytowaliby fabryki firm, które ubiegają się o pozwolenie na eksport swoich produktów do Republiki Korei,

ponadto, poruszony został także problem klasyfikacji produktów kosmetycznych, która powoduje, że kontrola importu konkretnych produktów kosmetycznych regulowana jest przez różne instytucje w Republice Korei i UE. Jako przykład podano mydło, którego import w Republice Korei regulowany jest zarówno przez Ministerstwo Handlu, Przemysłu oraz Energii (MOTIE) oraz Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności i Leków. Podobny problem związany

jest z kosmetykami przeznaczonymi do skóry atopowej, ponieważ w Republice Korei klasyfikowane są one jako „functional cosmetics”, a produkty należące do tej kategorii muszą przejść badania laboratoryjne na terenie kraju. W UE nie istnieje kategoria kosmetyków „functional cosmetics”.

W drugiej części spotkania omówiono organizację szczytu ASEM SOMTI oraz ASEM EMM. W spotkaniu uczestniczył zastępca dyrektora generalnego koreańskiego Ministerstwa Handlu, Przemysłu oraz Energii – pan Kim Wan-ki. Podczas rozmów poruszono następujące kwestie:

potwierdzono podział szczytu ASEM SOMTI oraz EMM na trzy główne panele dotyczące kolejno: 1) facilitating trade and investment, 2) strengthening economic connectivity 3) sustainable and inclusive growth,

zaproponowano by do każdej sesji wybrano prowadzącego oraz 3-4 mówców. P. Kim Wan-ki zwrócił się do krajów członkowskich z prośbą wysunięcia propozycji mówców do poszczególnych sesji,

Delegatura UE zasugerowała, aby tematy poruszane w drugiej sesji, tj. „strengthening economic connectivity”, zostały ograniczone do kwestii handlu cyfrowego(*digital trade*) oraz handlu elektronicznego(*e-commerce*), bez poruszania problemu łączności „fizycznej”(np. połączeń transportowych) pomiędzy państwami.

28 kwietnia 2017 r. w Lotte Hotel w Seulu odbył się szczyt ASEM Senior Officials' Meeting (ASEM SOMTI). Szczyt był jednym z serii spotkań będących przygotowaniem do wrześniowego szczytu ASEM EMM (ASEM Economic Ministers' Meeting).

Zgodnie z programem, szczyt podzielony został na 3 sesje plenarne oraz dwie sesje będące spotkaniami w podgrupach (grupa złożona z krajów azjatyckich oraz grupa złożona z krajów europejskich). Sesje plenarne podzielono na następujące grupy tematyczne: 1) facilitating (and promoting) trade and investment, 2) strengthening economic connectivity, 3) sustainable and inclusive growth.

Obrady rozpoczęły się od przemówienia wygłoszonego przez wiceministra Handlu, Przemysłu i Energii Republiki Korei – p. Woo Tea-hee. Wiceminister podkreślił istotę ASEM jako platformy umożliwiającej dialog pomiędzy krajami Europy i Azji. Zaznaczył także, że ASEM jest bardzo istotną organizacją z punktu widzenia Republiki Korei, dlatego kraj ten został pomysłodawcą zeszłorocznego spotkania ASEM, które odbyło się w Ulan Bator oraz tegorocznego szczytu, który odbędzie się w Seulu. Wiceminister podkreślił także, że niezależnie od wyników majowych wyborów prezydenckich w Korei, kraj ten nadal będzie popierał działania mające na celu szerzenie polityki wolnego handlu oraz sprzeciwiał się protekcjonizmowi we wszelkiej postaci.

Po przemówieniu wiceministra Woo Tae-hee, rozpoczął się główny punkt programu obrad, czyli pierwsza sesja plenarna, która dotyczyła tematu „facilitating (and promoting) trade and investment”. Krótkie wprowadzenie do sesji plenarnej przeprowadził przedstawiciel koreańskiego Ministerstwa Handlu, Przemysłu oraz Energii, pan Kim Wan-ki, który ponownie podkreślił stanowisko Republiki Korei, jak kraju, który popiera szerzenie się polityki wolnego handlu i sprzeciwia się wszelkim praktykom protekcjonistycznym. P. Kim podkreślił także, że wcześniej udostępniony szkic aktu końcowego ASEM EMM (nazwa dokumentu: *2017 ASEM EMM-Ministers' Statement on Supporting the Multilateral Trading System. Preliminary draft. Revised version*) jest wersją roboczą i wszystkie komentarze zgromadzonych dotyczące ewentualnych zmian jego treści zostaną rozpatrzone.

Po przemowie p. Kim rozpoczęły się właściwe obrady. W tej części sesji plenarnej głos został zabrany przez następujące kraje (w kolejności zabrania głosu):

- Indie: przedstawicielka Indii – Anuradha Guru, wyraziła poparcie tego kraju dla multilateralnego systemu handlu międzynarodowego oraz działań grupy ASEM. Wystosowała także prośbę Indii, aby w dokumencie końcowym ASEM EMM znalazła się mowa nie tylko o handlu towarami, ale także o handlu usługami.
- Unia Europejska: przedstawiciel UE – Philippe Duponteil, wyraził poparcie krajów członkowskich dla postanowień zawartych w dokumencie końcowym ASEM EMM oraz przypomniał o przygotowaniach do zbliżającej się 11 Konferencji Ministrów Światowej Organizacji Handlu (*WTO's 11th Ministerial Conference*), która odbędzie się w grudniu 2017r. w Buenos Aires.
- Japonia: przedstawiciel Japonii – Tsutonou Nakagawa, wyraził zaniepokojenie oraz sprzeciw tego kraju wobec szerzących się tendencji antyglobalistycznych. W związku z ostatnio szerzącymi się tendencjami protekcjonistycznymi, Japonia zgłosiła postulat, aby sesja nt. „facilitating trade and investment” została poszerzona o słowo „promocja”. Ostateczna wersja nazwy tej miałyby brzmieć: „facilitating and promoting trade and investment”.
- Chiny: przedstawiciel Chin – Zhengwei Yang, wyraził ogólne poparcie dla kierunku działań ASEM oraz przedstawił postulat Chin, aby podczas ASEM EMM nie padały dokładne, wyrażone w procentach zobowiązania dotyczące obniżenia ceł.

- Francja: przedstawicielka Francji – Marie-Christine Poncin, podkreśliła istotę spotkań ministrów na szczytach ASEM jako platformy reprezentującej interesy obu regionów. Wystosowała także prośbę, aby bardziej szczegółowo określono tematy, które będą poruszone na ASEM EMM. Ponadto, wyraziła przekonanie, że na wrześniowym szczycie podkreślona powinna zostać istota zrównoważonego wzrostu, Paryskiego Porozumienia Klimatycznego oraz roli małych i średnich przedsiębiorstw dla gospodarek krajowych i gospodarki światowej.
- Nowa Zelandia: przedstawicielka Nowej Zelandii – Clare Fearnley podkreśliła, że kraj ten liczy na jeszcze większą integrację państw ASEM oraz dyscyplinę członków tej organizacji jeśli chodzi o regularną organizację szczytów oraz wdrażanie w życie postanowień.
- Unia Europejska: w komentarzu, co do sugestii niektórych państw o poszerzenie zakresu dyskusji wrześniowego szczytu oraz postanowień zawartych w dokumencie końcowym ASEM EMM, przedstawiciel UE podkreślił, że przyjęty wcześniej przez ASEM *Trade Facilitation Action Plan*(TFAP) i jego postanowienia są wystarczające do tego, aby w znacznym stopniu zwiększyć handel i skalę inwestycji pomiędzy obydwojma regionami. W związku z tym, jak zaznaczył Philippe Duponeit, UE nie poprze postulatów co do ratyfikacji nowych dokumentów.
- Australia: przedstawiciel Australii – Rani Kewalran, wyraził poparcie tego kraju dla postanowień zawartych w dokumencie końcowym ASEM EMM i podkreślił, że ważna jest zwięzłość postanowień, które są zawarte w obecnej jego formie. Zaapelował on też o to, żeby ASEM starał się nie duplikować innych inicjatyw, które kraje członkowskie podejmują indywidualnie między sobą.
- Chiny: Przedstawiciel Chin, w komentarzu do opinii UE, wyraził opinię, że potrzebna jest aktualizacja niektórych postanowień TFAP, a w szczególności podkreślenie istoty handlu elektronicznego oraz włączenie się wszystkich krajów członkowskich ASEM do inicjatywy WTO – *Trade Facilitation Agreement*.
- Japonia: przedstawiciel Japonii wyraził poparcie dla opinii Komisji Europejskiej zaznaczając jednak, że trzeba jasno określić, na jakich polach w najbliższych latach ASEM będzie działał w celu ułatwienia przepływu towarów i inwestycji.
- Indonezja: przedstawiciel Indonezji podkreślił poparcie tego kraju dla działań ASEM, ale podkreślił, że z perspektywy Indonezji jako kraju rozwijającego się, potrzebny jest większy nacisk na to, żeby bardziej zbalansować postanowienia oraz inicjatyw ASEM tak, żeby mogły one być realizowane w pełni zarówno przez kraje rozwinięte, jak i kraje rozwijające się.
- Mongolia: przedstawiciel Mongolii- Gandbold Baasanjav, poparł stanowisko Indonezji. Dodał on także, że w dokumentach i postanowieniach ASEM powinno być zawarte zrozumienie dla kwestii *trade cost*, czyli kosztu które niektóre kraje, w szczególności te bez dostępu do morza, jak Mongolia, muszą ponosić chcąc włączyć się w nurt handlu międzynarodowego. Zaproponował on też wdrożenie programu pomocy handlowej(*trade aid*) dla krajów rozwijających się które borykają się także z problemami ponoszenia dużych kosztów uczestnictwa w handlu międzynarodowym.
- Laos – przedstawiciel Laosu – Bountheung Douangsavanh, postulował, aby ASEM wprowadził środki pozwalające organizacji wywierać większy nacisk na państwa członkowskie w kwestii realizacji postanowień szczytów. Podkreślił on też, że w szczególności w przypadku krajów rozwijających się, ułatwienia w przepływie handlu i inwestycji są ważnym motorem rozwoju gospodarki.

- Prowadzący(Korea) – prowadzący obrady podsumował dotychczasowe opinie wszystkich mówców zauważając, że istnieje rozdźwięk pomiędzy państwami, co do tego, jak powinien wyglądać dokument końcowy wrześniowego ASEM EMM. Część państw opowiada się za stworzeniem dokumentu krótkiego i zwięzłego, według opinii innych państw, dokument powinien zawierać więcej zobowiązań. Prowadzący podkreślił, że wszystkie opinie będą wzięte pod uwagę przy poprawianiu obecnej wersji dokumentu. Zaapelował on także, żeby wszystkie kraje aktywnie brały udział w organizacji sesji dyskusyjnych ASEM EMM.
- Unia Europejska – przedstawiciel UE ponownie zabrał głos podkreślając, że krajom UE zależy na tym, aby wszystkie kraje partnerskie ASEM skupiły się na ratyfikowaniu WTO TFA, a zobowiązania wyrażone na szczytach ASEM pozostawić elastycznymi.
- Japonia – przedstawiciel Japonii zaproponował utworzenie wspólnej grupy badawczej, która zajęłaby się sporządzeniem raportu na temat „ASEM Global Value Chain”. Propozycja ta ma być przedyskutowana podczas ASEM EMM.
- Francja: przedstawicielka Francji ponownie wystosowała prośbę, aby bardziej szczegółowo określono tematy, które będą poruszone podczas ASEM EMM.
- Prowadzący(Korea): w komentarzu do postulatu Francji, prowadzący zaznaczył, że nie planowane jest poruszanie tematów innych, niż te, o których wszystkie kraje zostały już poinformowane.

Po tym komentarzu prowadzącego, obrady sesji dot. „facilitating trade and investment” zostały zakończone.

Podczas pierwszej sesji plenarnej, Francja, oprócz przedstawiciela UE, była jedynym państwem europejskim, które zabrało głos w dyskusji oraz wyraziło postulaty zmian w dotychczas ustalonym porządku ASEM EMM.

Po krótkiej przerwie rozpoczęła się kolejna sesja plenarna dotycząca drugiego z tematów, który będzie poruszany podczas ASEM EMM, czyli „strengthening economic connectivity”.

- Japonia: przedstawiciel Japonii podkreślił, że podczas obrad ASEM EMM należy skupić się nie tylko na łączności cyfrowej(*data/ digital connectivity*) pomiędzy państwami, ale także podkreślić łączność ekonomiczną, ponieważ ASEM EMM to właśnie szczyt, w którym udział biorą ministrowie gospodarek poszczególnych państw. Tsutonou Nakagawa podkreślił też, że warto zaaranżować spotkania, które umożliwiłyby nawiązywanie kontaktów pomiędzy organami nadzorującymi handel w państwach partnerskich. Ponadto, Japonia chciałaby, żeby „łączność”(connectivity) pomiędzy państwami ASEM obejmowała też pojęcie łączności pomiędzy gospodarkami i społeczeństwami, którą można osiągnąć przy pomocy użycia sztucznej inteligencji lub Internetu rzeczy(IoT).
- Unia Europejska: przedstawiciel UE podkreślił, że gospodarki wszystkich krajów świata znajdują się w ważnym momencie przełomowym, jakim jest przejście z poziomu obecnej gospodarki tradycyjnej do poziomu gospodarek cyfrowych(*digital economy*). Podkreślił też, że omówienie nie tylko łączności cyfrowej, ale także innych rodzajów „łączności” na spotkaniu ASEM EMM może być trudne do zrealizowania.
- Chiny: przedstawiciel Chin poparł stanowisko Japonii co do zorganizowania spotkań umożliwiających nawiązywanie kontaktów pomiędzy organami nadzorującymi handel w państwach partnerskich. Poparł też opinię UE co do tego, że debata nad wszystkimi rodzajami łączności, w tym łączności fizycznej(transportowej) pomiędzy krajami na

jednym szczycie może okazać się niemożliwa do zrealizowania. Ponadto dodał, że Chiny planują zorganizowanie międzynarodowego forum nt. łączności cyfrowej. Przedstawiciel Chin zaznaczył też, że punkty 2.1.1 oraz 2.1.2 z dokumentu opisującego plan obrad ASEM EMM są zbyt ogólne.

- Indie: przedstawicielka Indii zaapelowała o poszerzenie spektrum rozmów na temat łączności o „łączność polityczną” oraz „łączność pomiędzy społeczeństwami krajów wspólnoty ASEM”. Dodała też, że powinno się dokładnie zdefiniować, jak kraje ASEM rozumieją pojęcie handlu elektronicznego(*e-commerce*).
- Laos: przedstawiciel Laosu wysunął postulat, aby podczas szczytu ASEM EMM poruszono także temat „braku łączności fizycznej(transportowej)”, czyli problemu, z którym borykają się kraje rozwijające się oraz kraje nie mające dostępu do morza.
- Francja: przedstawicielka Francji poparła opinię wyrażoną przez UE mającą na celu podkreślenie istoty handlu elektronicznego oraz łączności cyfrowej.
- Rosja: przedstawiciel Rosji – Viktor Kirillov, wyraził opinię, że główną cechą charakterystyczną obecnej sytuacji gospodarczej na świecie jest brak krajów, które mogłyby się pochwalić długoterminowym wzrostem gospodarczym. Podkreślił on także, że ASEM jest ważny dla Rosji ze względu na położenie geograficzne tego kraju.
- Unia Europejska: przedstawiciel UE wyraził postulat, żeby zawęzić pojęcie „łączności” wyłącznie do „łączności cyfrowej” z pominięciem połączeń transportowych(łączności fizycznej) pomiędzy krajami ASEM.
- Mongolia: przedstawiciel Mongolii poparł zdanie przedstawiciela Laosu i skrytykował podejście UE do problemu łączności ponownie podkreślając problemy związane z transportem, z którymi borykają się kraje nie posiadające dostępu do morza.
- Japonia: przedstawiciel Japonii podkreślił, że jego kraj także uważa łączność transportową o raz infrastrukturę transportową za temat ważny dla obrad ASEM.
- Prowadzący(Korea): poprosił o większą konkretyzację postulatów wyrażonych przez niektóre kraje i o przekazanie tych postulatów w formie pisemnej.
- Unia Europejska: Philippe Duponteil ponownie podkreślił, że państwa UE chcą skupić się wyłącznie na tematach handlu elektronicznego oraz łączności cyfrowej z pominięciem debat nad pozostałymi formami łączności, ponieważ mogłyby one skomplikować negocjacje. Podkreślił też, że część wysuniętych podczas sesji postulatów duplikuje inne projekty, które są już realizowane indywidualnie przez poszczególne państwa ASEM.
- India: przedstawicielka Indii wyraziła poparcie dla pomysłu Chin o zorganizowaniu spotkań umożliwiających nawiązywanie kontaktów pomiędzy organami nadzorującymi handel w państwach partnerskich. Poprosiła o więcej szczegółów na temat tej inicjatywy.
- Prowadzący(Korea): zakończenie sesji dyskusyjnej.

Ponownie, Francja, oprócz przedstawiciela KE, była jedynym państwem europejskim, które zabrało głos w dyskusji oraz wyraziło postulaty zmian w dotychczas ustalonym porządku ASEM EMM.

Zgodnie z programem, w następnej kolejności miały odbyć się spotkania w odrębnych grupach dla krajów europejskich i krajów azjatyckich(*sub-group meetings*). Niemniej jednak, kraje azjatyckie zrezygnowały z możliwości odbycia dodatkowych w swoim gronie. Kraje UE odbyły krótkie spotkanie, w którym poruszono następujące tematy:

- przedstawiciele Delegatury UE poinformowali, że dokumenty na temat ostatecznego stanowiska Delegatury co do tematów poruszanych na wrześniowym szczycie ASEM

EMM oraz kwestii zawartych w dokumencie końcowym szczytu będą rozesłane do wszystkich krajów do w najbliższych miesiącach,

- przedstawicielka Francji poinformowała, że wszystkie postulaty Francji związane z organizacją, tematami oraz dokumentami końcowymi ASEM EMM prześle do krajów UE i Delegatury w formie pisemnej. Ponadto dodała, że należy ponownie zdefiniować pojęcie „protekcjonizmu” na łamach ASEM, ponieważ jest ono zbyt ogólne,
- przedstawiciele Delegatury zasugerowali, że następny szczyt ASEM powinien odbyć się w Europie. Na spotkaniu żaden z krajów europejskich nie wyraził chęci organizacji szczytu, dlatego rozmowy na ten temat odbędą się w późniejszym czasie.

W następnej kolejności odbyła się ostatnia sesja plenarna, która dotyczyła tematu „sustainable and inclusive growth”. W tej części sesji plenarnej głos został zabrany przez następujące kraje:

- Prowadzący(Korea): prowadzący sesję plenarną podkreślił istotę tzw. „4 rewolucji przemysłowej” dla gospodarki światowej i wyraził nadzieję, że kraje ASEM zdecydują się na współpracę w celu wspólnego przygotowania gospodarek krajowych do tak dużej zmiany.
- Kim Wan-ki: p. Kim Wan-ki dodał, że Korea przygotowuje obszerny raport na temat ewentualnych konsekwencji, jakie dla światowej gospodarki może przynieść 4 rewolucja gospodarcza.
- Unia Europejska: przedstawiciel UE zaznaczył, że kraje członkowskie pragną skupić się na tematach odpowiedzialnego zarządzania globalnym łańcuchem wartości oraz łańcuchem logistycznym, rynkiem pracy oraz integracją wszystkich państw ASEM z nurtem handlu międzynarodowego.
- Francja: przedstawicielka Francji podkreśliła znaczenie Paryskiego Porozumienia Klimatycznego dla kwestii zrównoważonego rozwoju oraz dodała, że w dokumencie końcowym powinno się wspomnieć o kwestii zapobiegania zmianom klimatycznym, emisji gazów cieplarnianych oraz inwestycjach zagranicznych opartych na idei zrównoważonego wzrostu.
- Chiny: przedstawiciel Chin podkreślił zrozumienie tego kraju dla istoty zapobiegania zmianom klimatycznym. Dodał też jednak, że ASEM jako organizacja skupiająca ministrów gospodarki, powinna odnieść się do Paryskiego Porozumienia Klimatycznego wyłącznie w kontekście handlu i inwestycji
- Unia Europejska: przedstawiciel UE zaznaczył rolę UE jako głównej siły politycznej promującej zrównoważony rozwój na świecie.
- Indonezja: przedstawiciel Indonezji wyraził poparcie dla idei zrównoważonego wzrostu podkreślając znaczenie tej kwestii dla rozwoju małych średnich przedsiębiorstw. Podkreślił też, że istotne jest zorganizowanie platformy, które umożliwiłyby nawiązywanie kontaktów pomiędzy małymi i średnimi przedsiębiorstwami regionu ASEM.
- Wietnam: przedstawicielka Wietnamu – Quynh Mai Pham, podkreśliła wpływ, jaki 4 rewolucja przemysłowa będzie miała na strukturę zatrudnienia w gospodarkach światowych.
- Prowadzący(Korea): prowadzący sesję zaznaczył, że podczas ASEM EMM zostaną przedstawione wyniki dotychczasowych badań dotyczących 4 rewolucji przemysłowej.
- Francja: przedstawicielka Francji ponownie podkreśliła, że istotne jest wspomnienie kwestii zmian klimatycznych w dokumencie końcowym ASEM EMM.

- Australia: w odpowiedzi na postulat Francji, przedstawiciel Australii zauważył, że docenia inicjatywę Francji, ale nie jest dla niego jasne, w którym z paneli dyskusyjnych miałyby zostać ujęty problem zmian klimatycznych.
- Nowa Zelandia: prośba o wyjaśnienie, jakie odzwierciedlenie będą miały ustalenia ASEM SOMTI co do kształtu rozmów podczas ASEM EMM we wrześniu oraz dokumencie końcowym.
- Prowadzący(Korea): w dopowiedzi na pytanie przedstawicielki Nowej Zelandii wyjaśnił, że sprawozdanie z dzisiejszych rozmów zostanie przesłane do uczestników drogą mailową.

Po zakończeniu rozmów w sesji na temat „sustainable and inclusive growth”, odbyła się krótka dyskusja dotycząca dalszego kształtu spotkań ASEM(*ASEM governance*). W dyskusji głos zabraly następujące kraje:

- Chiny: przedstawiciel Chin wyraził poparcie dla organizacji regularnych spotkań w ramach ASEM EMM oraz dla organizacji forów biznesowych w ramach ASEM.
- Prowadzący(Korea): zaproponował, by szczyty ASEM EMM odbywały się co 3 lata, a ilość szczytów ASEM SOMTI dostosować wg bieżących potrzeb.
- Unia Europejska: przedstawiciel KE zaproponował, by szczyty ASEM EMM odbywały się co dwa lata, a ilość ASEM SOMTI dostosować wg bieżących potrzeb.
- Nowa Zelandia: przedstawicielka Nowej Zelandii zaapelowała o ustalenie z góry, z jaką częstotliwością odbywać się będą poszczególne szczyty, zaproponowała też, by szczyty ASEM EMM odbywały się co 2 lata, a szczyty ASEM SOMTI 1-2 razy do roku.
- Chiny: przedstawiciel Chin zauważył, że agenda tegorocznego szczytu ASEM EMM jest bardzo napięta, zasugerował, żeby zorganizowano więcej czasu na przemówienia ministrów poszczególnych państw oraz czas na spotkania indywidualne pomiędzy poszczególnymi ministrami.
- Unia Europejska: przedstawiciel KE wyraził sprzeciw wobec rozszerzania obecnego programu ASEM EMM.
- Francja: przedstawicielka Francji wyraziła sprzeciw wobec dołączania jako aneksu do dokumentu końcowego szczytu dokumentu pt. „Seoul Initiative on Fourth Industrial Revolution”(wzmianka o tym aneksie widnieje w materiałach, które rozdano przez rozpoczęciem ASEM SOMTI, s. 41). Powodem sprzeciwu wobec dołączania tego dokumentu jako aneksu jest fakt, że został on sporządzony wyłącznie przez stronę koreańską, bez porozumienia z pozostałymi państwami ASEM.
- Japonia: przedstawiciel Japonii zaznaczył, że zaproponowana przez ten kraj inicjatywa stworzenia wspólnej grupy badawczej mającej na celu sporządzenia raportu nt. „ASEM Global Value Chain”, nie zostanie dołączona do dokumentu ostatecznego ASEM EMM w formie aneksu.
- Francja: przedstawicielka Francji wysunęła kolejną propozycję, aby wyrażenie „partnership” w dokumentach ASEM EMM zastąpić słowem o znaczeniu mocniej poskreślającym strategiczne partnerstwo pomiędzy krajami ASEM.
- Mongolia: przedstawiciel Mongolii ponowił swój postulat o dołączeniu do programu dyskusji o „łączności” państw ASEM, punktu dotyczącego „łączności fizycznej(transportowej)”.
- Prowadzący(Korea): zakończenie sesji plenarnej.

Zgodnie planem wydarzenia, miały odbyć się dwa spotkania w ramach odrębnych grup dla krajów europejskich oraz krajów azjatyckich(*sub-group meetings*). Uczestnicy sesji zasugerowali jednak, że

nie ma potrzeby przeprowadzania drugiego z zaplanowanych spotkań, dlatego całe wydarzenie skończyło się przed czasem. Prowadzący sesje plenarne zawiadomił, że materiały związane z programem wrześniowego szczytu ASEM EMM oraz dokument końcowy zostaną uaktualnione o postulaty wyrażone podczas szczytu i przesłane do akceptacji poszczególnych krajów.